

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobce: **R. P.**, narozený „X“,
bytem „X“,
zastoupený Mgr. Martinou Knickou, advokátkou,
sídlem Tyršova 1434/4, 405 02 Děčín,

proti

žalovanému: **Celní úřad pro Ústecký kraj**,
sídlem Hoření 3540/7A, 400 11 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 11. 2017, č. j. 144738-3/2017-620000-4,

takto:

- I. Rozhodnutí Celního úřadu pro Ústecký kraj ze dne 30. 11. 2017, č. j. 144738-3/2017-620000-4, se pro nezákonnost **zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15 342 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím své právní zástupkyně domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 11. 2017, č. j. 144738-3/2017-620000-4, kterým byl zamítnut jeho návrh na zastavení exekuce. Žalobce se současně v žalobě domáhal toho, aby soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě uvedl, že předmětná exekuce byla zahájena k vymožení neuhrazené blokové pokuty. V rámci obnovy řízení byl blok na pokutu na místě nezaplacenou rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, ze dne 21. 9. 2015, č. j. KRPU-55902-28/ČJ-2015-040906, zrušen. Žalobou napadeným rozhodnutím byl zamítnut návrh žalobce na zastavení exekuce na vymožení nákladů řízení s tím, že daňová exekuce nebyla nezákonná, neboť exekuční titul v okamžiku vydání exekučního příkazu byl pravomocný a vykonatelný. Žalovaný přitom odkázal na rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 594/10 a II. ÚS 3941/11. Žalobce namítal, že argumentace žalovaného je v hrubém rozporu s právními předpisy, neboť z § 182 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“) jednoznačně vyplývá, že náklady neoprávněně vedené exekuce dlužník nehradí. Neoprávněnost exekuce je nutné dle žalobce spatřovat mimo jiné ve skutečnosti, že správce daně v průběhu realizace exekuce zjistil, že pro nařízení této exekuce nebyly splněny zákonné podmínky.
3. Žalobce trval na tom, že posuzování povinnosti k náhradě nákladů exekuce vedené ve prospěch orgánu veřejné moci se zásadně liší od situace, kdy je vymáhán dluh mezi soukromými osobami. Žalobce trval na tom, že není přijatelné, aby nesl náklady orgánu veřejné moci na vymáhání pokuty uložené mu neoprávněně v důsledku pochybení jiného orgánu veřejné moci.

Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve svém vyjádření zrekapituloval průběh správního řízení. Setrval na tom, že předmětná exekuce byla nařízena oprávněně, neboť v době vydání exekučního příkazu měl celní úřad k dispozici pravomocný a vykonatelný exekuční titul. Tuto skutečnost považoval žalovaný za klíčovou. Zdůraznil, že po zrušení exekučního titulu žalovaný neprodleně exekuci částečně zastavil, a to ve výši vymáhaného peněžitého plnění. Exekuce na částku odpovídající nákladům exekuce však trvala dále.
5. Nálezy Ústavního soudu, na které je odkazováno v žalobou napadeném rozhodnutí, se sice dle žalovaného dotýkají odlišného procesního předpisu, nicméně prokazují, že ponechání povinnosti uhradit exekuční náklady i po zrušení exekučního titulu není českému právnímu prostředí neznámé, a ani neodporuje ústavně chráněným právům dlužníka. Žalovaný rovněž zdůraznil, že není známa ustálená judikatura, která by se vztahovala k daňovému řádu a která by byla s výše uvedenými závěry v rozporu.
6. Žalovaný poukázal na skutečnost, že zaslal žalobci již dne 7. 4. 2014 prostřednictvím pošty jako obvyčejné psaní vyrozumění o nedoplatku, na které žalobce telefonicky reagoval. Žalobce tak dle názoru žalovaného mohl situaci ohledně uložené pokuty řešit před nařízením exekuce, což neučinil. Exekuce byla nařízena až půl roku poté, co žalobce obdržel vyrozumění o nedoplatku.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Replika žalobce

7. Žalobce ve své replice uvedl, že závěry žalovaného jsou v rozporu se smyslem § 182 daňového řádu. Zdůraznil, že samotná existence pravomocného a vykonatelného exekučního titulu nemusí znamenat, že je exekuce vedena oprávněně. Trval na tom, že neoprávněně vedená exekuce je standardně vedena na základě pravomocného exekučního titulu, proto je také standardně ukončována zastavením řízení. Neoprávněnost exekuce není tedy obvykle založena na formálních nedostatcích exekučního titulu, ale na jiných skutečnostech, které následně vedou k jejímu zastavení. Náklady řízení by dle žalobce neměly být vymáhány v případech, kdy by měla být exekuce zastavena dle § 181 odst. 2 daňového řádu.
8. K nálezům Ústavního soudu, na které odkazoval žalovaný, žalobce uvedl, že závěry v nich obsažené jsou pro danou věc nepřiléhavé, neboť se vztahují na skutkově odlišnou problematiku a vycházejí z principů nepoužitelných pro daný spor. Žalobce zdůraznil, že podstatná je v daném případě skutečnost, že by měl nést náklady orgánu veřejné moci na vymáhání pokuty za spáchání protiprávního jednání, kterého se nedopustil.
9. K poukazu žalovaného na skutečnost, že byl žalobce vyrozuměn o existenci nedoplatku obyčejným psaním, uvedl, že v době, kdy mělo být psaní doručeno, dlouhodobě pobýval v zahraničí a po svém návratu žádný takový dopis ve schránce nenalezl. Následně okamžitě poté, co se dozvěděl o uložení pokutě, věc předal advokátní kanceláři.

Posouzení věci soudem

10. O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce s tímto postupem výslovně souhlasil a žalovaný se po řádném poučení, že může vyslovit nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřil.
11. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
12. Z obsahu správního spisu vyplývají následující rozhodné skutečnosti. Dne 3. 1. 2014 byl vystaven pokutový blok ev. č. C 0936050 série FC/2013, kterým byla žalobci Policií České republiky uložena pokuta ve výši 500 Kč. Dne 7. 4. 2014 žalovaný odeslal prostřednictvím poštovní přepravy jako obyčejné psaní vyrozumění o nedoplatku vzniklém neuhrazením pokuty uložené výše uvedeným pokutovým blokem. Dle úředního záznamu ze dne 9. 4. 2014, č. j. 42245/2014-620000-41, téhož dne telefonoval žalobce žalovanému a pracovníci žalovaného sdělil, že předmětná pokuta nebyla udělena jemu, ale jiné osobě, která vystupovala pod jeho jménem. Dne 3. 11. 2014 byl žalobci fikcí v důsledku nevyzvednutí

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

zásilkou v úložní době doručen exekuční příkaz ze dne 20. 10. 2014, č. j. 117000/2014-620000-42. Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, ze dne 21. 9. 2015, č. j. KRPU-55902-28/ČJ-2015-040906, byl v rámci obnoveného řízení blok na pokutu na místě nezaplacenou ev. č. C 0936050 série FC/2013 zrušen. Dne 9. 10. 2015 obdržel žalovaný od Policie České republiky vyrozumění o zrušení pokutového bloku. Rozhodnutím žalovaného ze dne 13. 10. 2015, č. j. 131836/2015-620000-42, byla exekuce vůči žalobci částečně zastavena ohledně uložené pokuty v částce 500 Kč s tím, že exekuce na částku 500 Kč odpovídající nákladům exekučního řízení nadále trvá. Návrhem ze dne 25. 11. 2017 žalobce navrhl zastavení exekučního řízení na úhradu nákladů exekučního řízení. O tomto návrhu žalobce bylo rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím žalovaného.

13. V ustanovení § 182 odst. 1 daňového řádu je uvedeno, že exekuční náklady je povinen hradit dlužník, pokud daňová exekuce nebyla provedena neoprávněně.
14. V ustanovení § 181 odst. 2 písm. b) daňového řádu je uvedeno, že správce daně na návrh příjemce exekučního příkazu nebo z moci úřední daňovou exekuci zcela nebo zčásti zastaví, pokud odpadl důvod, pro který byla daňová exekuce nařízena. V ustanovení § 181 odst. 2 písm. i) daňového řádu je pak uvedeno, že ji zastaví i v případě, pokud je tu jiný důvod, pro který nelze v daňové exekuci pokračovat.
15. Z obsahu správního spisu jednoznačně vyplývá, že po vydání exekučního příkazu došlo k odpadnutí důvodu, pro který byla daňová exekuce nařízena, v důsledku zrušení pokutového bloku, kterým byla žalobci uložena pokuta. Exekuční řízení ohledně uložené pokuty bylo zastaveno. Žalovaný nadále vede exekuční řízení vůči žalobci na úhradu nákladů samotného exekučního řízení. S ohledem na ustanovení § 182 odst. 1 daňového řádu, kde je uvedeno, že exekuční náklady je povinen hradit dlužník, pokud daňová exekuce nebyla provedena neoprávněně, je pro posouzení zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí zásadní otázka, zda předmětná exekuce na úhradu původně uložené pokuty byla vůči žalobci provedena oprávněně, či nikoli.
16. Žalovaný trval na tom, že původní exekuce na uhrazení uložené pokuty nebyla vedena vůči žalobci neoprávněně, neboť v době vydání exekučního příkazu existoval pravomocný a vykonatelný exekuční titul v podobě pokutového bloku. Na podporu svých závěrů žalovaný odkazoval zejména na nálezy Ústavního soudu ze dne 19. 8. 2010, sp. zn. II. ÚS 594/10, a ze dne 3. 2. 2012, sp. zn. II. ÚS 3941/11. Na tomto místě je dle soudu nutné zdůraznit, že závěry obsažené v těchto nálezech vycházejí ze zcela odlišné právní úpravy zakotvené v zákoně č. 120/2001 Sb., exekuční řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční řád“). Východiskem pro posouzení otázky, kdo je povinen uhradit náklady exekučního řízení, je dle exekučního řádu určení a hodnocení důvodů, pro něž k zastavení exekuce došlo, přičemž mezi hlediska zkoumání nenáleží majetnost či nemajetnost povinného. Právní konstrukce zakotvená v exekučním řádu je tedy postavena na posouzení procesního zavinění povinného či oprávněného na zastavení exekučního řízení. Tento princip je dle soudu na daňové řízení, ve kterém stát vymáhá svou pohledávku vůči subjektu, kterému povinnost vznikla na základě rozhodnutí vydaného správním orgánem, zcela neaplikovatelný. Závěry obsažené v nálezech Ústavního soudu, na které odkazoval žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí, tedy na danou věc nelze vůbec vztáhnout.
17. Daňový řád obsahuje v § 182 odst. 1 svébytnou úpravu týkající se exekučních nákladů. Dle tohoto ustanovení je pro posouzení otázky náhrady exekučních nákladů rozhodné, zda exekuce byla provedena oprávněně, či nikoli. V daném případě po vydání exekučního Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

příkazu odpadl důvod, pro který byla daňová exekuce nařízena, neboť pokutový blok, který byl exekučním titulem, byl v rámci obnoveného řízení pravomocně zrušen. Soud zdůrazňuje, že pokuta uložená v blokovém řízení je sankcí a je na ni nutno nahlížet jako na správní trestání. S přihlédnutím k principům ovládajícím v obecné rovině ukládání trestů je nutné dospět k závěru, že zrušení pokutového bloku v rámci obnoveného řízení musí mít právní účinky *ex tunc* a na osobu, které byla původně blokem uložena pokuta, je nutno po právní moci rozhodnutí o zrušení bloku v rámci obnoveného řízení hledět, jako by nikdy trestána nebyla. Důsledkem této skutečnosti musí být závěr, že pokud dojde v rámci obnoveného řízení ke zrušení bloku, kterým byla uložena pokuta, je nutno posuzovat okamžik, kdy došlo k odpadnutí důvodu pro nařízení exekuce k vymožení pokuty, tak, že k nabytí právních účinků skutečnosti vedoucí k odpadnutí důvodu nařízení exekuce došlo ještě před samotným zahájením exekuce, a to přestože k nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení bloku v rámci obnoveného řízení došlo až po vydání exekučního příkazu. V důsledku toho je pak nutné daňové exekuční řízení vedené k vymožení nedoplatku pokuty uložené následně zrušeným blokem považovat za neoprávněné ve smyslu § 182 odst. 1 daňového řádu.

18. V ustanovení § 182 odst. 1 daňového řádu je výslovně uvedeno, že exekuční náklady je povinen hradit dlužník, pouze pokud nebyla provedena exekuce neoprávněně. Z výše uvedeného však vyplývá, že v daném případě bylo s ohledem na právní účinky rozhodnutí o zrušení bloku v rámci obnoveného řízení nutné považovat předmětnou exekuci za neoprávněně provedenou. Proto žalobci nevznikla povinnost k úhradě nákladů předmětné exekuce.
19. S ohledem na výše uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí, kterým byl zamítnut návrh žalobce na zastavení exekuce na úhradu nákladů exekučního řízení, je nezákonné, a proto je soud výrokem I. v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil pro nezákonnost. Současně věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení dle § 78 odst. 4 s. ř. s. V něm bude dle § 78 odst. 5 s. ř. s. žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku.
20. Žalobce měl v projednávané věci plný úspěch, a proto soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému povinnost zaplatit mu do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 15 342 Kč. Tato částka se skládá z částky 3 000 Kč za zaplacený soudní poplatek za žalobu; z částky 9 300 Kč za tři úkony právní služby právní zástupkyně žalobce po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, [převzetí a příprava zastoupení - § 11 odst. 1 písm. a), podání žaloby - § 11 odst. 1 písm. d) a podání repliky - § 11 odst. 1 písm. d)]; z částky 900 Kč za tři s tím související režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1, odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. a z částky 2 142 Kč odpovídající 21% DPH z výše uvedených částek kromě soudního poplatku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 4. listopadu 2020

Mgr. Václav Trajer, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)